

Týmové role

Co je týmová role?

- týmová role = druh sociální role
  - např. sociální role ve třídě
- týmová role = role důležitá pro úspěch týmu
  - každý má v týmu svou roli
  - každá role je přínosem v určité situaci

Belbinovy týmové role

- Dr. Raymond M. Belbin
  - 1981 - osm týmových rolí
  - 1988 - devátá role - Specialista

“Nikdo není dokonalý, ale tým může být.”

Týmové role

- Koordinátor (Chairman-Coordinator)
- Realizátor (Implementer)
- Inovátor (Plant)
- Konceptor (Shaper)
- Humanizátor (Team-Worker)
- Dotahovač (Completer-Finisher)
- Hodnotitel (Monitor-Evaluator)
- Hledač (Resource Investigator)
- Specialista (Specialist) (1988)

Koordinátor

- „Nejprve se zaměříme na... a později...”
- „Abych to shrnul, vypadá to že hlavním bodem našeho jednání je...”
- „Možná, že byste mohli... a pak uděláme...”
- „Petr by se mezitím mohl soustředit na...”
- „Do příště si všichni napíšeme...”

Koordinátor

- Upřesňuje cíle skupiny a stanoví program.
- Zaměřuje lidi na to, co dokáží dělat nejlépe.
- Jasně komunikuje.
- Je vůdčím společenským typem
- Není příliš tvůrčí, má málo vlastních originálních nápadů.

Realizátor

- „Ano, tohle zařídím!”
- „Chápu to správně, že bych měl do příště...”
- „Pojďme to říct nějak jednoduše!”
- „Na to stačí tři šrouby do rohu!”
- „Tak tady to je.”

Realizátor

- Přeměňuje myšlenky na zvládnuté úkoly.
- Vybírá to, co je uskutečnitelné.
- Tvrdě pracuje a má sebekázeň.
- Preferuje stabilní struktury a snaží se je vytvářet. Nemá rád inovace.
- Má tah na bránu.
- Nemá rád složité teorie, radikální myšlenky nebo náhlé změny plánů.
- Není flexibilní.

Inovátor

- „A co takhle zkusit...“
- „Napadlo mě, že bychom mohli...“
- „Pojďme na to jít úplně jinak...“
- „Bezva, tohle ještě nikdo asi nezkusil.“
- „To je nuda, to už jsme dělali předloni.“

Inovátor

- Dominantní, brilantní nápady.
- Razí cestu ostatním.
- Najde originální řešení.
- Má zájem o velké problémy, ne detaily.
- Víc ho zajímají vlastní nápady než úkol celé skupiny.

Konceptor

- „Ztrácíme čas, tohle není důležité.“
- „Nezapomeňte, že naším cíle je...“
- „Já vidím jádro problému v tom, že...“
- „Ano, můžeme to udělat, ale náš problém to neřeší!“
- „Když zkombinujeme ten návrh na symbolický rámec s odhadem časové náročnosti a s tím, co tu někdo říkal, vyjde nám...“

Konceptor

- Dominantní a otevřený.
- Plný energie, impulsivní, snadno frustrovaný.
- Rychle oponuje a rychle reaguje na výzvu.
- Formuje úsilí vyvíjené týmem, přijímá rozhodnutí i odpovědnost za něj.
- Snaží se sjednotit myšlenky a vytvářet vzory.
- Preferuje jasné, precizní myšlenky.
- Dává jednotlivé věci do pohybu.
- Nerad naslouchá ostatním.

Humanizátor

- „Myslím, že chce Tajfun něco říct.“
- „Počkejte, nesmějte se, mě přišlo zajímavé, co Josefína navrhla.“
- „Měli bychom udělat přestávku.“
- „Nebudíme zbytečně osobní.“
- „Nezapomeňte, že Šperhák má příští týden narozeniny.“

Humanizátor

- Citlivý a jemný.
- Uvědomuje si potřeby a obavy jednotlivců.
- Dobře naslouchá, snadno komunikuje a povzbuzuje ostatní.
- Vyvažuje třenice mezi ostatními členy týmu.
- Nemá rád konfrontaci nebo konflikt.
- V okamžiku krize není schopen učinit rozhodnutí.
- Nedokáže ostatní členy týmu jasně vést.

Dotahovač

- „Chce to ještě jednou přetříť.“
- „Zkusil jsem ještě dopsat předmluvu, aby to všichni lépe pochopili.“
- „Pojďme to shrnout do nějaké přehledné tabulky.“
- „Zopakujme si to celé ještě jednou.“
- „Rád bych se ujistil, že....“

Dotahovač

- Sleduje nápad od začátku do konce.
- Věnuje pozornost detailu.
- Do aktivit vnáší pořádek a strukturu.
- Je klidný pouze tehdy, když osobně zkontroloval každý detail.
- Netolerantní vůči laxnějším členům týmu.
- Dokáže zabřednout do detailů.

Hodnotitel

- „Vy jste asi nepostřehli ustanovení §268, odst. 4. písm. c)“
- „Až rozebereme lešení, tak to celé spadne.“
- „To je vyložená pitomost.“
- „Z navržených možností mi připadá nejlepší ta třetí.“
- „Měli byste to ještě jednou projít, ale myslím si, že by to mohlo fungovat.“

Hodnotitel

- Analyzuje, posuzuje.
- Udržuje si odstup, cítí se méně angažován.
- Vidí problém tam, kde nikdo jiný.
- Vidí problém i tam, kde není.
- Je nemilosrdným kritikem.
- Dokáže sestřelit i dobré myšlenky.

Hledač

- „Tak koupíme stan od vojáků, zrovna teď prodávají v Plzni...“
- „Nedávno jsem četl, že tohle řešili Číňani v osmnáctém století...“
- „Tohle umí můj kamarád Petr. Já mu zavolám.“
- „Sekyrku tady mám. Chcete velkou nebo malou?“
- „Neřeší tohle ta nová příručka pro zastupitele obcí?“

Hledač

- Pozitivní a nadšený.
- Zájem o věc ztrácí stejně rychle, jako ho získává.
- Má spoustu kontaktů.
- Obchodník, diplomat a styčný důstojník.
- Má nápady jen vzdáleně související se zadáním.
- Potřeba být pod tlakem.
- Má malou sebekázeň a nedokáže sám sebe dobře zorganizovat.

Specialista

- „Věřte mi, dělám to už dlouho.“
- „Pokud se na to podíváme z pohledu sociální antropologie, je jistá asymetrie v degeneraci kognitivních funkcí pravděpodobná.“
- „Čemu na tom nerozumíte?“
- „Tohle není můj obor, k tomu se nechci vyjadřovat.“

Specialista

- Zajímá ho především jeho specializace, k ostatním věcem se nerad vyjadřuje.
- Spíše detail, než celek.
- Spíše úkol, než lidi.

Které role jsou nejdůležitější?

- Někteří hrají jen jednu roli.
- Někteří hrají více rolí současně.
- Někteří přecházejí mezi různými rolemi podle situace.
- V různých týmech hrajeme různé role.
- Některé role lze jen obtížně hrát současně.

„Protichůdné“ role

- Konceptor x Humanizátor
- Hodnotitel x Humanizátor
- Inovátor x Dotahovač
- Hledač x Realizátor
- Konceptor ?x? Hodnotitel

Pár slov závěrem...

- Každý má v týmu svou roli.
- Každá role je důležitá.
- Na vedení týmu neexistuje návod, jen doporučení.